

Visie ten aanzien van het onderhoud van de algemene delen van Drrroomland, maart 2026

1. Algemeen

1.1. Wat is ons doel?

Het doel van het onderhoud van de algemene delen van Drrroomland is om dit gedeelte van de tuin aantrekkelijk, veilig en toegankelijk te houden voor tuinders en bezoekers.

Daarnaast willen we de algemene delen onderhouden op een manier die de biodiversiteit bevordert. Op Drrroomland worden geen pesticiden of kunstmest gebruikt. Daarnaast werken we zo veel mogelijk met biologisch gekweekte, inheemse planten en bomen om de tuin aantrekkelijk te maken voor insecten. We passen de ecologische principes van bevordering van verbinding, variatie, voedsel, veiligheid en (mogelijkheid tot) voortplanting zo veel mogelijk toe, zodat de tuin ook aantrekkelijk is voor vogels en andere dieren, zoals egels. Tevens willen we zo veel mogelijk mensen de mogelijkheid bieden om inheemse planten te leren kennen en waarderen.

1.2. Hoe willen we dit bereiken?

Als we de algemene delen niet onderhouden, zullen ze overwoekerd worden door ongewenste snelgroeiende planten en opschietende bomen. Kortom de tuin verandert in een bos. Door selectief te wieden, een constant maaibeheer en op sommige plaatsen in te grijpen in het milieu, zullen de meeste ongewenste soorten in de loop van de tijd afnemen.

Om dit proces duidelijk te beschrijven is door de commissie biodiversiteit deze meerjarige visie ten aanzien van het onderhoud van de algemene delen van Drrroomland opgesteld. Deze visie is geaccordeerd door het bestuur, na overleg met de onderhoudscommissie. Jaarlijks zal de commissie biodiversiteit een advies uitbrengen aan bestuur en onderhoudscommissie over eventuele wijzigingen wat betreft perkbeheer en ongewenste planten.

1.3. Algemene afspraken over gewenste en ongewenste planten

Wat ongewenste planten zijn ligt voor iedereen anders en daarom we willen hierover voor onze tuin heldere afspraken maken. Afspraken voor de hele tuin en een aantal afspraken voor specifieke perken.

De plantenlijst biodiversiteit van de gemeente Rotterdam benoemt honderden planten die gewenst zijn voor de natuur langs de grote rivieren van Rotterdam <https://www.rotterdam.nl/inheemse-planten>. We willen op Drrroomland een tuin, met ruimte voor vooral deze planten, die op hun beurt voor een relevante insectenfauna kunnen zorgen. In beginsel zullen we geen nieuwe niet-inheemse planten op de algemene delen van Drrroomland zetten. Niet-

inheemse planten die er al staan, kunnen blijven, zolang ze niet in de weg staan of het slecht doen.

Planten die in de loop van het jaar gaan domineren, worden onder de duim gehouden. Bramen en brandnetels krijgen een plek op daarvoor aangewezen groeiplaatsen maar worden op andere plekken verwijderd.

Bij andere inheemse planten (zoals heermoes, kweek, kleefkruid, winde, en snel groeiende grassen) die de neiging hebben om andere planten in hun omgeving te verdringen, wordt zonodig selectief ingegrepen.

Opschietende boompjes worden verwijderd. Uitzonderingen op deze regel kunnen in overleg met de onderhoudscommissie worden gemaakt.

(Invasieve) exoten zoals Japanse duizendknoop, bamboe en schijnaardbei moeten bestreden worden.

1.4. De looppaden

Om deze biodiversiteit met zo veel mogelijk mensen te delen willen we de paden op de akker, een meter breed, plantvrij en manshoog begaanbaar houden. Grote planten en snel groeiende struiken worden minstens een meter van de paden geplant. Waar mogelijk markeren we de randen van de paden met lange takken. Op de algemene delen heeft het de voorkeur dat de paden wat smaller zijn.

Bij een pilot met zandpaden bleek het onderhoud daarvan makkelijker. Er is daarom besloten om gefaseerd over te gaan naar zandpaden met brekerzand.

1.5. Hoe betrekken we zoveel mogelijk mensen bij het onderhoud gericht op biodiversiteit?

Dit lukt het beste door zo veel mogelijk mensen te laten helpen bij het onderhoud van onze algemene perken, bijvoorbeeld tijdens onderhoudsweekenden. Tijdens de onderhoudsweekenden wordt voor de start een korte uitleg gegeven over het hoe en waarom van het onderhoud.

Daarnaast zal de commissie biodiversiteit samen met de onderhoudscommissie jaarlijks een informatieavond organiseren en zullen er regelmatig informatieve stukjes in de nieuwsbrief verschijnen.

1.6. Perkbeheerders

Perken kunnen onderhouden worden door een groep mensen, tijdens de onderhoudsweekenden of beide. Er wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van onderliggende visie.

Jaarlijks wordt door het bestuur, in overleg met de onderhoudscommissie vastgesteld welke perken, door wie onderhouden worden.

Als perkbeheerders vragen hebben over (inheemse) planten in hun perk, kunnen ze die vragen stellen aan de biodiversiteitscommissie

biodiversiteit@drroomland.nl (liefst met foto). Als perkbeheerders hulp nodig hebben bij het onderhoud van hun perk kunnen ze overleggen met de onderhoudscommissie onderhoudscommissie@drroomland.nl. Andersom kunnen deze commissies de perkbeheerder ook benaderen voor overleg.

1.7. Monitoring

Jaarlijks zal een lijst met, op de algemene delen voorkomende, hogere planten worden bijgehouden. Ook doen we mee met de jaarlijkse BioBlitz010 in mei.

2. Meerjarige visie ten aanzien van het onderhoud per perk

Voor alle perken gelden de algemene afspraken over gewenste en ongewenste planten zoals onder 1.3.

Hieronder staan enkele bijzonderheden per perk.

2.1. Links van akker

Beheren als een boszoom.

Bevorderen dat er diverse (vooral inheemse) soorten groeien in de haag, bijvoorbeeld meidoorn, sleedoorn, lijsterbes, wilde iep, gelderse roos, hondсроos, kardinaalsmuts en vuilboom.

Klimop over de hekken laten groeien, maar niet over de grond.

Het eind van deze boszoom vormt een aangewezen groeiplek voor bramen en brandnetels. De bramen en brandnetels aan de achterzijde van dit perk moeten zodanig in toom worden gehouden dat er een doorgang blijft naar de wilgen.

Er moet zodanig gesnoeid worden dat het pad goed begaanbaar blijft.

Omdat dit perk dichtbij de tuintjes ligt, worden planten die veel uitzaaien, zoals grote en kleine klis, valeriaan en koninginnenkruid verwijderd.

2.2. Alle perken direct langs de akker (voor/achter/rechts) en de koude bakken, met uitzondering van perk 2.1 links

Beheren als bloemenperken, fruitbomen en alleen laag (1 meter) blijvende struiken. Grotere pollen persicaria zullen langs het hek blijven staan, zodat er ook na de zomer voldoende eten is voor solitaire wespen. Omdat deze perken dichtbij de tuintjes liggen, worden planten die veel uitzaaien, zoals grote en kleine klis, valeriaan en koninginnenkruid verwijderd.

De koude bakken worden gevuld met bloemen en bessen.

2.3. Voormalig hopveld en voormalig salamanderveld

Er wordt gestart met beheer als weide en kruidzoom.

Een aantal jaar wordt gedurende de wintermaanden enkele zakken normaal zand over de weide verspreid om de grond minder kleiig te maken en te versralen. Dit vak zou een biotoop kunnen worden voor bodembewonende graafbijen en wespen.

Goede zichtlijn vanaf voormalig hopveld over voormalig salamanderveld.

Het salamanderveld loopt door tot achter tuin 9 en 8.

Een breed zandpad van brekerzand langs wilde bloemenperken en een smal zandpad direct langs de bramen aan de achterzijde.

Aan de achterzijde van dit perk is er een aangewezen groeiplek voor bramen. Deze bramenstruiken moeten daar voldoende smal gehouden worden.

Achter deze bramen wordt langs het hek langs de sloot een smal werkpad bijgehouden, zodat het mogelijk blijft om de wilgen te snoeien. De bramenstruiken rechts, achter tuin 61 moeten voldoende smal worden gehouden.

In een later stadium aan de linkerzijde waar het het meest zonnig is, een bijenburcht aanleggen voor wilde solitaire bijen www.utrechtnatuurlijk.nl/wilde-bij/

Waardplanten voor wilde solitaire bijen stimuleren of aanplanten.

2.4. Bijenhoek

Beheren in overleg met de imkers op een manier die goed is voor de bijen.

Het wandelpad tussen de bijentuin en tuin 61 is hersteld met brekerzand zodat er weer sprake is van een circulair pad over de algemene delen.

De korven moeten door struiken goed afgescheiden zijn van het wandelpad en de rest van de akker.

2.5. Gras en bomenrand rechts en boomgaard rechts

Gras (en eventuele brandnetels) kort houden met zeis. De rechterzijde van het perk naast de sloot is een aangewezen groeiplek voor bramen.

2.6. Bessen rechts van akker en links naast kruidentuin

Beheren als frambozen en bessenperken

2.7. Perk vanaf ingang rechts tot begin van perk 2 rechts en perk direct links van ingang

Het gedeelte van het perk dat het dichtst bij de akker ligt, is bestemd voor bessen en struiken.

Rechts vanaf de ingang ligt een hostaborder. Omdat dit deel van het perk erg drassig is, wordt dit gedeelte langzaam getransformeerd tot een kreupelbosje met vochtminnende struiken en bomen als boswilg, schietwilg, hazelaar, vogelkers en els.

Het perk direct links van de ingang is een helleborusborder.

Als onderbegroeiing in het rechter en linker perk wordt gestreefd naar fluitenkruid, dagkoekoeksbloem, daslook en hondsdraf.

De japanse duizendknoop (die groeide in het perk rechts van de ingang) moet bestreden blijven worden! Ernaar streven bamboe zoveel mogelijk te verwijderen. Ook zevenblad zoveel mogelijk verwijderen. Klimop over hekken laten groeien, maar niet over de grond.

2.8. Perk achter kippenren tot linker rand Drrroomland

Vooralsnog wordt de zithoek gehandhaafd, wel wordt er gestreefd naar meer begroeiing langs en over de hekken.

Als dat toch niet blijkt te voldoen, zou de zithoek met tegels weggehaald kunnen worden, om weer beheerd te worden als boszoom, net als de rest van dit perk.

2.9. Perken langs schelpenpaden

Heesters en struiken waarbij brandnetels en bamboe worden verwijderd. In verband met het verstikken van de bodem, wordt over de bodem kruipende klimop zoveel mogelijk verwijderd. Zevenblad wordt alleen getolereerd in het perk rechts van het schelpenpad. Als onderbegroeiing wordt gestreefd naar fluitenkruid, dagkoekoeksbloem, daslook en hondsdrif.

2.10. Vijver

Bijhouden met respect voor de inheemse (water)planten zoals de grote boterbloem. Er wordt naar gestreefd dat de vijver te zien is, vanaf het terras voor het huisje en zittend onder het afdak. Er moet nog een beheerplan worden gemaakt in overleg met het bestuur en de vijvercommissie.

2.11. Kruidentuin

Bijhouden als kruidentuin.

2.12. Vaargeul

Alleen varens laten groeien met hondsdrif als bodembedekker.

2.13. Links van overkapping

Daslook en dovenetel, met wat struiken.

2.14. Berkenbosje

Beheren als berkenbosje met een grote hulstboom, bestaande uit meerdere stammen. Tevens plek voor biologische bollen, bijvoorbeeld bosanemoon, wilde hyacint.

2.15. Rotonde

Stenen worden verwijderd. Met deze stenen wordt een cirkelvormige rand gemaakt, ruim rond de vijgenboom. Daarbinnen wordt een bloemig-grasland zaaimengsel gezaaid. Daaromheen wordt een ruim cirkelvormig pad van brekerzand gemaakt waarop de banken kunnen staan.

2.16. Vier halvemaanvormige perkjes rond rotonde
Beheren als inheemse bloemenperken (net als perk 2). Omdat deze perkjes dichtbij de tuintjes liggen, worden planten die veel uitzaaien, zoals grote en kleine klis, valeriaan en koninginnenkruid verwijderd.

3. Meerjarig jaarrond onderhoudsplan

3.1. Snoeibeleid

Voor het snoeibeleid wordt verwezen naar het Snoeiplan algemene delen Drrroomland (te vinden op de website).

Het gesnoeide hout niet afvoeren, blijft op Drrroomland

3.2. Maaibeleid

Perk 3, voormalig hopveld en voormalig salamanderveld:

Meerdere malen per jaar gefaseerd maaien met zeis, waarbij telkens minstens 30% blijft staan. Maatwerk wat betreft gewenste bloeiende delen.

Maaisel telkens afvoeren.

Perk 5, gras en bomenrand rechts en boomgaard rechts: op het moment dat dat nodig is, gras kort houden met zeis.

4. Speciale aandachtspunten per perk in 2026

De algemene kenmerken van elk perk staan beschreven in hoofdstuk 2. Daarnaast wordt door de commissie biodiversiteit jaarlijks een advies opgesteld aan het bestuur en de onderhoudscommissie over de, in dat jaar noodzakelijke, veranderingen van onderhoud en (on)gewenste planten per perk.

4.1. Links van akker

Nog meer lijsterbes, sleedoorn en gelderse roos plaatsen. Een deel van de vlinderstruiken aan het eind van het perk weghalen en vervangen door lijsterbes.

4.2. Alle perken direct langs de akker (voor/achter/rechts) en de koude bakken, met uitzondering van perk 2.1 links

Bijhouden volgens visie (2.2.).

4.3. Voormalig hopveld en voormalig salamanderveld

Voor meer variatie een enkele kardinaalsmuts en zuurbes bijplanten.

Deel bramen en brandnetels aan de linkerzijde weghalen zodat er een doorgang blijft naar de wilgen.

Aan linkerzijde van het salamanderveld bramen weghalen. Bramenstrook aan achterzijde van het veld opnieuw versmallen.

Salamanderveld breed houden naar rechts door de bramen en brandnetels achter tuin 9 en 8 weg te halen en de vlinderstruiken fors te snoeien. De bramenstrook achter tuin 61 en links van de bijenhoek versmallen.

Breed zandpad van brekerzand tussen wilde bloemenperken ophogen en bijhouden. Smal zandpad van brekerzand direct langs de bramenstrook aan de achterzijde van het perk ophogen en bijhouden.

Een smal werkpad bijhouden tussen het hek en achter de bramenstrook aan de achterzijde van perk 3.

4.4. Bijenhoek

Werken aan goede afscherming met struiken tussen de korven en de rest van de akker en het wandelpad.

Het wandelpad tussen de bijentuin en tuin 61 vrijhouden.

Veldje voor bijenstal driemaal per jaar maaien en maaisel afvoeren.

4.5. Gras en bomen rand rechts en boomgaard rechts

Gras kort houden met zeis en maaisel afvoeren.

4.6. Bessen rechts van akker en links naast kruidentuin

Gras en andere planten dan bessen weghalen.

4.7. Perk vanaf ingang rechts tot begin van perk 2 rechts en perk direct links van ingang

Hazelaar, els, boswilg, schietwilg en vogelkers aanplanten. Streven naar fluitenkruid, dagkoekoeksbloem, hondsdrif en daslook als onderbegroeing.

In het perk links van de ingang, bosrank over het hek naast het zitje leiden.

Aucuba (rechter perk) blijven snoeien zodat hij niet uitloopt. Klimop over hekken laten groeien, maar niet over de grond.

De japanse duizendknoop (die groeide in het perk rechts van de ingang) moet bestreden blijven worden! Ernaar streven bamboe zoveel mogelijk te verwijderen. Zevenblad zoveel mogelijk verwijderen.

4.8. Perk achter kippenren tot linker rand Drrroomland

Meer begroeiing langs en over de hekken stimuleren.

4.9. Perken langs schelpenpaden

Bijhouden volgens visie (2.9.).

4.10. Vijver

Bijhouden volgens visie (volgt nog).

4.11. Kruidentuin

Bijhouden volgens visie (2.11.).

4.12. Varengeul

Bijhouden volgens visie (2.12.).

4.13. Links van overkapping

Bijhouden volgens visie.

4.14. Berkenbosje

Met het oog op verjonging een kleine berk bijplaatsen.

4.15. Rotonde

Stenen verwijderen, met deze stenen cirkelvormige rand ruim rond vijgenboom. Daarbinnen bloemig-grasland zaaimengsel inzaaien (bijvoorbeeld zaadenmengsel G5 van Cruydt-Hoeck) en wat laagblijvende planten bijplaatsen. Daaromheen ruim cirkelvormig pad van brekerzand.

Pot met olijfboom weghalen.

4.16. Vier halvemaanvormige perkjes rond rotonde
Beheren als inheemse bloemenperken (zie perk 2). Omdat deze perkjes dichtbij de tuintjes liggen, worden planten die veel uitzaaien, zoals grote en kleine klis, valeriaan en koninginnenkruid en verwijderd.

5. Prioritering 2026

1. Werkzaamheden aan perk 15 (rotonde)
2. Overige paden bedekken met brekerzand

6. Indeling perkbeheerders 2026

Perken kunnen onderhouden worden door een groep mensen, tijdens de onderhoudsweekenden of beide.

Jaarlijks wordt door het bestuur, samen met de onderhoudscommissie vastgesteld welke perken, door wie worden onderhouden.

6.1. Links van akker
Maarten

6.2. Alle perken direct langs de akker (voor/achter/rechts) en de koude bakken, met uitzondering van perk 1 links
Marjolein en dinsdagochtendgroep
Rechts van de akker: Annie?

6.3. Voormalig hopveld en voormalig salamanderveld
Links van kraan: Maarten
Rechts van kraan: Marjolein en dinsdagochtendgroep

6.4. Bijenhoek
Gino

6.5. Gras en bomen rand rechts en boomgaard rechts

6.6. Bessen rechts van akker en links naast kruidentuin
Vera en Els?

6.7. Perk vanaf ingang rechts tot begin van perk 2 rechts en perk direct links van ingang

6.8. Perk achter kippenren tot linker rand Drrroomland

6.9. Perken langs schelpenpaden

De voorste 2 perken: Edgar?

6.10. Vijver

Edgar?

6.11. Kruidentuin

Christel?

6.12. Varengeul

Marjolein en dinsdagochtendgroep

6.13. Links van overkapping

Marjolein en dinsdagochtendgroep

6.14. Berkenbosje

Marjolein en dinsdagochtendgroep

6.15. Ronde

6.16. Vier halvemaanvormige perkjes rond rotonde

16a:

16b:

16c:

16 d: